

4. О. Генрі. Вибране : Королі і капуста : [оповідання та новели] / О. Генрі ; [упоряд. Н. Торкут]. – К. : А.С.К., 2006. – 704 с.
5. O'Sullivan E. Comparative children's literature / E. O'Sullivan // International Companion Encyclopedia of Children's Literature / [ed. by P. Hunt]. – 2nd ed. – London ; New York : Routledge ; Taylor & Francis Group, 2004. – Vol. 1. – P. 191–202.

#### **Анотація**

Стаття присвячена компаративному аналізу трьох екранізацій (радянської, американської та анімаційної) оповідання О. Генрі "Вождь червоношкірих" на сюжетно-образному рівні.

**Ключові слова:** дитина-бешкетник, екранізація, кіномистецтво.

#### **Аннотация**

Статья посвящена компаративному анализу трёх интерпретаций (советской, американской и анимационной) рассказа О. Генри "Вождь краснокожих" на сюжетно-образном уровне.

**Ключевые слова:** ребенок-озорник, экранизация, киноискусство.

#### **Summary**

The article deals with the comparative analyze of three screen versions (Soviet, American and animated) of the O. Henry's short-story "The Ransom of Red Chief" on the plot and image levels.

**Keywords:** mischievous child, screen adaptation, cinema art.

УДК 821.161.2.09

**Шарова Т. М.,**

кандидат філологічних наук,

Мелітопольський державний педагогічний університет  
імені Богдана Хмельницького

### **ПОЕТИКАЛЬНІ ВЕКТОРИ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ К. ГОРДІЄНКА**

У художній творчості К. Гордієнка є багато питань, які окреслюють проблеми ХХ століття. Відтак, є достатньо підстав, аби основний ідейно-художній зміст творів письменника визначити не тільки як зображення драматичних змін, що сталися з українським селом у певний історичний період, і не тільки як постановку питань про важливі моральні та духовні чинники. Передусім його твори можна визначити як творення дискурсу, у якому, за цілком звичайною побутовою зумовленістю видимими соціально-історичними чинниками, ситуацією у поетикальній тканині приховується глибоко усвідомлена розповідь про людину, її страх, журбу і біль, про те, як долаючи негаразди та знущання, вона стає людиною.

Загальна творчість письменника досліджувалася критиками побічно. Максимальна увага дослідників зосереджувалася навколо незначних життєвих проблем письменника та його родини (Л. Жикол, Ф. Кириченко, А. Ковтуненко, Я. Кривко, І. Маслов, В. П'янков, В. Панченко, В. Романенко, В. Романовський, Л. Смілянський, В. Стецюра, Г. Стукалова, Л. Тома, В. Фургайло, М. Шаповал, М. Шумило, О. Ющенко).

Аналіз творчості К. Гордієнка подавався такими критиками: В. Брюховецьким, Г. Гельфандбейном, Ю. Герасименком, І. Голубничим, О. Зінконко, Л. Ладановим, К. Козубом, І. Масловим, Л. Новиченком.

У прозових творах Кость Гордієнко прагне відобразити всю складність обставин у тогочасному селі: боротьбу нового зі старим, саботаж куркулів та їх

опір Радянській владі. У більшості творів митця народжується нова людина – ентузіаст будівництва радянського життя; поруч із цим, багато місця приділено змалюванню селянського побуту та родинних взаємин. Засобами сатири К. Гордієнко картає відсталі погляди, забобони, домостроївську мораль – плями, що залишились від старого побуту. Актуальний життєвий матеріал сповнює ранні оповідання і повісті письменника, та художні якості їх були невисокими. Натуралізм, відсутність художньо узагальнених картин і людських образів, мова, позначена сильним впливом розмовної стихії, – ось недоліки перших літературних спроб [2, 73].

**Метою** статті є спроба виокремити поетикальні особливості художньої творчості К. Гордієнка. Магістральною темою численних книг К. Гордієнка є село: старе, дореволюційне, з його безпросвітними злиднями, напівдикунськими звичаями, що культивувались і підтримувались церквою, з одвічною боротьбою та мріями людей про землю і звільнену працю; і село радянське, перетворене могутньою силою ленінських ідей, село, де під керівництвом Комуністичної партії побудоване нове життя і нові форми господарювання [1]. Прозовий світ письменника поділяється на різні категорії, які відтворюються крізь численні життєві категорії.

Творча увага К. Гордієнка зосереджена головним чином, на темі українського села. У нарисі “Ладька” (1930), “Повісті про комуну” (1930), повістях “Атака” (1931), “Артіль” (1932), “Зерна” (1934) показано важливі соціальні процеси тогочасного українського села. У трилогії “Буймир” К. Гордієнко відтворив історію українського села початку ХХ століття, до часів Великої вітчизняної війни (1941–1945 рр).

У кінці 20-х рр. ХХ ст., К. Гордієнко прагнув відобразити процес змін на селі; його цікавила сама “перебудова людини”; він намагався використовувати господарський досвід, що здобув у комуні за кілька років, а головне – показати нових, живих людей – комунарів з новими колективістськими навичками, характерами, прагненнями [6, 151]. Життя тогочасних комунарів зобразив К. Гордієнко в повісті “Мудриголови” (1930). У творі письменник знайшов несподівану точку зору: про комуну можуть говорити тільки ті люди, кому не подобається нове життя [6, 152].

У 1936 р. з під пера письменника виходить роман “Діти землі”, у якому автор звертається до часів минулих, дореволюційних. Звернення К. Гордієнка – у “Дітях землі” до епохи передреволюційної не було випадковим: письменника цікавило життя українського села протягом перших десятиріч ХХ ст. Він тим самим готувався до написання свого найбільшого твору, трилогії “Буймир”, початок якій покладе роман “Чужу ниву жала”, завершений в 1940 р.

За трилогію “Чужу ниву жала” (1940), “Дівчина під яблунею” (1954), “Буймир” (1968) К. Гордієнко удостоєний Державної премії України імені Т. Г. Шевченка.

Трилогія “Буймир” є художнім осмисленням історії українського села, “біографія” якого сягає заворушень і повстань 1905 року. У долях людей Буймира мовби сходяться усі історичні шляхи, подано звеличену виболілу правду України. Історична канва подій, зображених у першій частині не є вигаданою

письменником. У трилогії прозаїк не просто реставрував минуле, а торкався питань, які були важливими для сучасника.

В основу роману “Буймир” покладено реальні події: селянський бунт на Лебединщині. Село Буймир на сторінках твору справді надзвичайно багатолюдне. Така багатолюдність не могла бути одноликою. Перед читачем постають виразні образи Захара Скиби, Івана Чумака, його дочки Орини, Павла Скиби. Поведінка, настрої тих, хто названий узагальнено – “люди”, багато важить у Гордієнка для показу характеру на настроїв села, психологічної та емоційної атмосфери конкретної життєвої ситуації. Це ніби ще один герой трилогії, який є грізним та рішучим у моментах вияву ненависті до різноманітних експлуататорів. Повстання буймирців закінчується поразкою, проте трагічність доль багатьох персонажів не заступає почуття надії, що лунає у фінальних фразах твору [6, 153–154].

Кость Гордієнко досяг значних успіхів в опануванні методом соціалістичного реалізму. Не можна сказати, що письменник цілком позбувся натуралістичних прийомів. Ще зустрічаються подекуди і надокучливі описи другорядного, що уповільнюють розвиток дії, і невдале слово, взяте з розмовного вжитку без художнього його осмислення. Але це вже тільки інерція старої звички, що неї визначає характеру творчості. Від ескізної хронікально-описової, манери у першому періоді літературної роботи К. Гордієнко перейшов до синтетичного концентрованого письма. Останні його твори – “Чужу ниву жала”, “Дівчина під яблунею” і особливо “Сім’я Остапа Тура” – переконливе свідчення цьому. В порівнянні з попередніми творами письменника у них життя подано широким планом, але водночас скупчено, перспективно і художньо яскраво, і їм властиві композиційна стрункість і ціліність, гостро конфліктні і динамічні сюжетні колізії, своєрідність і висока культура мови [5, 115].

Рука майстра художнього слова найбільш відчутною стала у пластиці образів, глибині психологічного аналізу, в досконалості композиції, в епічному охопленні дійсності. Під час читання складається враження, що письменник тут чи не найбільше зосередив усе багатство своїх барв, зображувальних засобів, усю влучність народної образності.

Життєвий досвід К. Гордієнка, його знання сільської дійсності і селянина-трудівника допомагає письменнику глибоко увійти до суті соціалістичних перетворень, разом з тим утілюючи її в правдиву образну конкретику. Село у Гордієнка не позбавляється реального соціально-побутового колориту, а селянин “спостерігається” в своєму повсякденному побуті, в праці, в сімейних, сусідських і суспільних контактах і оновленнях. Матеріал, яким опановує автор, заглиблюючись в надра життя, насправді величезний, багатий – ним по самі вінця наповнюються твори письменника.

Характеризуючи художній стиль і поетику письменника, слід зазначити дві найбільш важливі особливості його творчого мислення. Перша – це виняткова увага К. Гордієнка до подробиць і деталей щоденного життя і діяльності його героїв – до подробиць побутових, виробничих, соціально обумовлених. К. Гордієнка в цьому сенсі можна навіть назвати живописцем подробиць. З багатьох описів і

спогадів, як в авторському викладі, так і в передачі персонажів, дізнаємося про все, що стосується перш за все сільської праці в старий і новий час: у індивідуальному бідняцькому (а також і зажиточному) господарстві, в панській економії, на заробітках, а після Жовтня – в комунах і артілях. Все це автор знає точно і детально. Він не втомлюється давати читачу наочні картини праці, тому що цим живуть, турбуються і радіють його герої. Наприклад, опис Захарової оранки на його бідняцькій ниві (роман “Чужу ниву жала”) відрізняється багатою і точною наочністю, виразністю деталей, але, разом з тим, і соціальною контрастністю, оскільки тут же згадуються поля поміщика: “...Плуг гарчить, як по каменюці, леміш горить, вискакує, не йде в землю, боїться, мотає, коня затуляє. Біди набрався на своїй нивці Захар. Земля як цеглина, щодня леміш з’їда. Заглибиш плуг – гальмує, купу виверта, обухом не розіб’єш..., борозну забива, конем вертить, кінь переривається, аж шкура трясеться на ньому, стає. Як орав биками в Харитоненка Захар, плуг, як у масло йде, плугатар за чепігу не береться, грудорізи, грудобої, рала, залізні борони ріплю розробили, розорали, грунт – як каша. За сівалкою колеса не видно” [4, 136–137].

Точні (або почуті “з селянських уст”) в більшості своїй і образні, художньо вражаючі характеристики землі: земля “густа” – у багатого, “рідка”, “стощена”, “не вироблена” – у бідняка. Присутні описи різної сільськогосподарської техніки, худоби, а також основних селянських робіт – оранки землі, посівних, прибиральних жнив, косовиці сіна, прибирання буряка (“Відлюдники”). Всьому цьому відведено велике місце в творах К. Гордієнко, все це, як правило, органічно вписується в художню структуру романів і повістей, тому що трудовий клопіт і турботи є найважливішою частиною життя героїв письменника. Іноді автор втрачає певну міру у використанні своїх пізнань в цій сфері, з етнографічною точністю передаючи, наприклад, давно забуті назви деталей “ярма, в яку запрягають биків – снози, підгорля, чашина” [4, 268], або показуючи “хитрощі” умілого оброблення туші заколеного господарем поросяти [4, 181].

У деяких повістях К. Гордієнко сюжет в своїй основі стає нарисовим або навіть нарисово-публіцистичним. Виникає враження співпраці письменника і журналіста в одній особі, але автор і тут залишається тонким стилістом, майстром словесного малюнка, особливо в передачі мови персонажів. Найпереконливішим прикладом тут може бути “Зимова повість”, основний конфлікт якої сам автор визначив таким чином: “Після зборів дівчата стомлені, задумані, вони були свідками, разом і учасниками, гострого зіткнення двох сил – людяного серця, ясного розуму того, що можна назвати партійною совістю із звироднілим егоїзмом, тупоумством, бездушністю, кар’єризмом” [3, 89]. У повісті немає гострої інтриги, в ній взагалі майже нічого не відбувається, окрім суперечок, ідейних зіткнень, словесних поєдинків між чесними трудівниками, що борються за передові форми і методи господарювання, і невмілими, відсталими керівниками колгоспу. Єдина лінія сюжету, яка в творі знаходить, так би мовити, остаточне завершення, – це вигнання колгоспниками збанкрутілого керівництва в останньому розділі повісті. Проте, саме в цих зіткненнях і розбіжностях –

непідроблений, справжній інтерес до твору, актуального для свого часу, важливого своєю життєвою злободенністю.

Вірний селянським поглядам, К. Гордієнко любить характеризувати своїх героїв, також описуючи їх одяг, різні речовинні, “господарські” атрибути: “Тільки унтер поведе плечима, обернеться – все рипить на ньому, бряжчить, чоботи сліплять очі, віддзеркалюють комірці, чорне сукно полискує, новий широкий ремінь обіймає тонкий стан” [4, 145]. Все це є у героїв Гордієнка – прикмети і професійні, і соціальні, в якійсь мірі навіть психологічно обумовлені, до того ж вони відображають і сприйняття даної людини сільською громадою. Правда, часом опис одягу стає не стільки характеристичним, скільки барвистим, з його допомогою автор створює яскраву, строкату етнографічну картину, що нагадує художні твори М. К. Пимоненко: “В білих свитянках, виложе їх оксамитом, цвітними стьожками, халяви одвернуті, мережки випущені, волосся виложене, ще й квітка коло вив’язки – вже краще ніде не вив’язуються, як в Буймирі – дівчата сходилися на гулянку” [4, 31]. Або: “Зелені крайки перевивають дівочий стан, червона лиштва горить після халяв, литки на морозі палають” [4, 214]. Все це у автора має на меті досягнення типізуючого ефекту.

У творі К. Гордієнка “Чужу ниву жала” яскравим є наочний опис, яким відкривається сцена сільського зібрання, відразу вводить читача в місцеву соціальну “етнографію і топографію”: “Зачесані в дужку голови, чорні чинарки, попідперізувані червоними поясами, вибивані штани, нові чоботи; голови оливою вилискували, горіли пояси, густо пахтіли дьогтем чоботи. Примітні хазяї Буймира поскидали смушеві шапки, на ключки обіперлися, задумані, суворі... Позаду стовпилось латане-перелатане товариство, свити, сіряки, куцини, кошлате, зблякле – пояси не горіли, кожухи новою шкірою не пахтіли, тільки подекуди білий комірчик чистої сорочки виглядав, свідчив, що у миру випав небуденний день. Осторонь стояли діди – покірні, гнуті, як та палиця” [4, 100]. У більшості прозових творів письменник використовує епітети з виразно-наочного ряду (“Полотняний дід Івко”) [4, 103]. Але головний спосіб зображення персонажів у К. Гордієнка – доскональна, докладна передача їх мислення і мови (непряма мова, внутрішній монолог), які, звичайно, “реалізуються” також у відповідних діях, людських вчинках. Розкрити думки селянина, його життєві турботи і клопіт, додати цим думам своєрідний натуральний, гострий вираз, в якому б жили народна мудрість, досвід, лукавство, біль, дотепність, – ось головне завдання письменника, і він часто досягає його з успіхом.

У літературознавстві в звичайному виразі, яким користуються критики, – “передача дум і відчуттів героя” відносно прози К. Гордієнка, потрібно особливо підкреслити слово “думи”, оскільки відчуттям, “сантиментам” він відводить значно менше місця. Емоційно, драматично насиченим його твору стають тільки в окремих випадках, коли мовиться, наприклад, про зламану дівочу долю (Орина в романі “Чужу ниву жала”, Текля в “Дівчині під яблунею”), або про народну скорботу за загиблими від рук карателів рідними і сусідами (фінальний розділ “Чужу ниву жала”).

Повість К. Гордієнка “Зерна” (1934) – деякі критики називали просто циклом нарисів, яка взагалі не має сюжету в традиційному його розумінні. Це – ланцюг монологів, з яких постають різні соціально-психологічні типи селянства перших років колективізації. Всю увагу автора було зосереджено на саморозкритті персонажів (переважно це жінки) за допомогою їх “сповіді”, яка, можна сказати, близька до потоку свідомості. Письменник досяг великої майстерності в передачі живої мови героїв, образу їх мислення. Правда, критика дорікала автору в “мовному натуралізмі”, підкреслювала перевантаженість розповідей численними побутовими подробицями. Та все ж – при всіх можливих промахах – це був цікавий пошук письменника, який тільки шліфував його майстерність в “оповіді”, яка виправдала себе в подальших творах.

Якщо говорити про особливості художніх характерів, засоби і прийоми їх зображення в прозі К. Гордієнка, то перш за все слід зазначити близькість письменника до поетики фольклору. Важливою особливістю тут є те, що він не романтизував ні своїх героїв, ні їх життєвого оточення, як це, наприклад, спостерігається у деяких прозаїків, схильних до високого лірично-пісенного або навіть патетичного тону викладу. К. Гордієнко – реаліст, в його поетиці разом з пісенними мотивами велику роль грає усна, суто “прозаїчна” фольклорна стихія – перекази, бувальщини і близькі ним напіванекдотичні історії, особливо ж – прислів’я і приказки, все, що лінгвісти називають “народним красномовством”. Пісенні образи подаються автором в більшості випадків “цитатами” або вводяться, як поетичні нюанси, в мову персонажів.

Знання прикмет народного побуту, народної лексики, яка часто невіддільна від народнопоетичної, фразеологізми і афоризми (частина з них створюється самим письменником в народнопоетичному стилі) – все це позначає оповідну манеру Гордієнка, особливо колоритну в повістях 30-х рр. ХХ ст., а також в романах “Чужу ниву жала” і “Дівчина під яблунею”.

У фольклорі – піснях, казках, легендах – герої, як відомо, майже не індивідуалізовані. Вони виступають, головним чином, як носії певних типових рис і якостей – соціальних або моральних. Для фольклору характерне також різке розмежування героїв відповідно до приналежності добра або зла, прекрасного або потворного; перехідних, розмитих категорій тут майже немає. К. Гордієнкові, з його постійною орієнтацією не тільки на “найбільш натуральну” народну мову, але і на систему народних (селянських) поглядів і естетичних оцінок, з його закоханістю в народну творчість і фольклорні образні форми, реальна дійсність сприймалася як дуже йому близька, співзвучна і, природна, мала вплив на вироблення його принципів типізації художніх характерів.

Персонажі письменника також чітко розділяються на позитивних і негативних. Перш за все це обумовлено їх соціальною суттю і життєвою позицією в процесах класової боротьби (дореволюційне село) і колгоспного будівництва (село радянське). Два протилежні табори протистоять один одному в романі “Чужу ниву жала” і в повісті “Відлюдники”. З одного боку, представники трудової селянської маси і перші посланці революційного робочого класу в селі – Захар

і Павло Скиби, Орина і сім'я Чумаків, Грицько Хрін, майстер Нарожний, коваль Кузьма, Оверко та ін., а з іншого – заможна сільська верхівка: Хвіртка, Мороз, Мамай, Деришкур, голосний Деркач, а також їх прислужники типу Назара Непряхи або Секлети. Суперечливих, перехідних типів в цій галереї образів дуже мало – Іван Чумак, батько Орини, що намагається спочатку через спорідненість з Хвірткою вибитися на “показну людину” в селі, але з часом, навчений самим життям, що щиро приєднується до борців і гине разом зі всіма бунтарями.

Подібна “класифікація” героїв наявна і в творах, які присвячені колгоспній темі. Тут теж, з одного боку – організатори і ентузіасти колгоспного ладу, передовики колективної праці Бурмак, Марта, Славко, Стах, Устин Павлюк, дояр Мазко. З іншого – Деришкур, що опинився спочатку на посаді бригадира, потім завгоспа, куркульські дармоїди, різні Хелемелі, Мелехеди (з “рідними п'ятнами”), артільні “керівники” – Радіон Ржа, Федір Швачка, Панько Кикоть. Головний, а часто і єдиний критерій, за яким оцінюються персонажі, – їх відношення до праці, до колгоспного добра, до колективних і державних інтересів. Суперечливих осіб тут теж мало – Сквар, Остап Тур, Родіон Ржа, що переживають під час окупації.

Помітно, що сфера індивідуальної психології, прояв її різнобічності, її “таємниць” цікавить письменника набагато менше, ніж сфера суспільної психології. К. Гордієнко у прозових творах орієнтується на створення чітких, гранично ясних для читача соціально-психологічних типів.

До того ж потрібно зважати на особливості історичної епохи, які відбиті в творчості письменника, – епохи гострих класових антагонізмів (дореволюційний час) і тривалої, наполегливої боротьби з пережитками приватновласницької свідомості в перші десятиліття колгоспного ладу в селі. Це теж в значній мірі зумовило “розподіл” персонажів в прозі К. Гордієнка, як і в творчості багатьох інших письменників 20–30-х рр. ХХ ст.

Шукання Гордієнка-прозаїка не здаються чимось відокремленим, відособленим від загального становлення по суті ще дуже молодій українській прозі, від загальносоюзного літературного процесу, який характеризувався в 30-ті рр. ХХ ст. виключно тісним зближенням з соціалістичними перетвореннями села. Творчість письменника – один з проявів того ентузіазму, з яким молода радянська література вторгалася в життя, прагнула сприяти позитивним змінам в ній.

Своєрідною стильовою домінантою письменника є портретна характеристика, яку він активно використовував в описі персонажів, яка має в собі високий оцінний потенціал, що найчастіше передається через художню деталь та зіставлення асоціативного характеру. Досить часто портретна характеристика акцентує увагу на психологічному стані персонажа, фіксує його зміни. Портретна характеристика в його оповіданнях не лише засіб індивідуалізації персонажа, але й певного узагальнення.

К. Гордієнко – майстер психологічних і соціальних контрастів. Характери, почуття, картини природи, переживання, емоційні образи, що можуть їх супроводжувати, події, вимисел, символи тощо – це той арсенал письменника, за допомогою якого продукується реальна картина світу тогочасної дійсності, і яким вміло за своє життя послуговувався К. Гордієнко як прозаїк. Як за життя, так і

після смерті письменника не одне покоління читачів захоплювалося його могутнім талантом, вмінням майстерно відтворювати картини страждань людей праці, створювати образи нових людей, борців за вільне життя.

#### **Література**

1. Бедзик Д. В. Завжди з народом : К. Гордієнку – 80 / Д. В. Бедзик // Літературна Україна. – 1979. – 2 жовт.
2. Герасименко Ю. В. Лінія життя : про творчість письменника К. О. Гордієнка / Ю. В. Герасименко // Прапор. – 1973. – № 5. – С. 72–77.
3. Гордієнко К. О. Зимова повість / К. О. Гордієнко. – К. : Рад. письменник, 1965. – 179 с.
4. Гордієнко К. О. Твори : [в 2-х т.] / К. О. Гордієнко. – К. : Дніпро, 1969. – Т. 1. – 693 с.
5. Маслов І. С. Гордієнко Кость / І. С. Маслов // Літературна Харківщина : [довідник]. – Харків : Майдан, 1995. – С. 112–114.
6. Шевченківські лауреати : 1962–2012 : [енциклопедичний словник / авт.-упоряд. М. Г. Лабінський ; вст. сл. Б. І. Олійника]. – 3-тє вид., змін. і доповн. – К. : Криниця, 2012. – 864 с.

#### **Анотація**

У статті наголошується на тому, що художня творчість К. Гордієнка є багатовекторною, оскільки торкається актуальних проблем в літературі ХХ століття. Твори письменника відображають складність обставин тогочасного села. У дослідженні акцентується увага на поетикальних особливостях митця слова, який вміло узагальнив у прозових творах життєвий матеріал. Письменник у прозових творах подав образ нового селянина-бунтівника та показав селянський побут та родинні взаємини. У статті з'ясовується, що автор вдало художньо осмислив історію українського села ХХ століття.

**Ключові слова:** поетика, художня творчість, проза, проблематика, персонаж.

#### **Аннотация**

В статье подчеркивается, что художественное творчество К. Гордиенка является многовекторной, поскольку касается актуальных проблем в литературе ХХ века. Произведения писателя отражают сложность обстоятельств села того времени. В исследовании акцентируется внимание на поэтикальных особенностях художника слова, который умело обобщил в прозе жизненный материал. Писатель в прозе подал образ нового крестьянина-бунтаря и показал крестьянский быт и семейные отношения. В статье выясняется, что автор удачно художественно осмыслил историю украинского села ХХ века.

**Ключевые слова:** поэтика, художественное творчество, проза, проблематика, персонаж.

#### **Summary**

The article emphasizes the fact that artistic creativity is multi K. Gordienko, for it touches on current issues in the literature of the twentieth century. His novels reflect the complexity of contemporary circumstances village. The study focuses on the characteristics of poetykalnyh word artist who skillfully summarized in the prose works of living material. The writer of prose works submitted new image peasant rebel and showed peasant life and family relationships. In the article it appears that the author successfully comprehended art history Ukrainian village of the twentieth century.

**Keywords:** poetics, artistic creativity, prose, problems, character.